

РЕЦЕНЗИЯ

Чл. кор. проф. д-р Мила Василева Власковска, дм, дмн, Катедра по Фармакология и токсикология, МФ, МУ-София

ОТНОСНО конкурс за заемане на академичната длъжност „Професор“ – едно място, в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт“, по професионално направление „7.1. Медицина“ и научна специалност „Фармакология“ за нуждите на Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ на Факултет „Фармация“ при Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

ПРОЦЕДУРНИ ВЪПРОСИ

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 36/27.04.2018 г. със срок 6 мес. от датата на обнародване. Процедурата е съобразена с: чл. 4, ал. 2, чл. 29а, чл. 29в, във връзка с чл. 27, ал. 2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България; чл. 2, ал. 2 от Правилника за приложение на същия Закон; чл. 104, ал. 3 от Правилника за развитието на академичния състав в МУ – Варна (2017); доклад (вх. № 102-1472/06.06.2018 г.) от ръководителя Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“; решение на Факултетния съвет на Факултет „Фармация“ (отразено в протокол № 15/21.06.2018 г.) и *заповед* № Р-109-386/27.06.2018 г. на ректора МУ – Варна проф. д-р Красимир Иванов, дмн.

В конкурса участва един кандидат – **доц. д-р Мариета Петрова Георгиева**, доктор по медицина. Всички необходими документи за участие в конкурса са отлично и изчерпателно подредени в съответствие с чл. 102, ал. 1 от ПРАС в МУ – Варна (2017).

Нямам съвместни публикации с кандидатката по конкурса – доц. Мариета Георгиева

Преди да премина към стандартното оценяване на научно-изследователската и преподавателска дейност на доц. Д-р Мариета Георгиева ще си позволя да отбележа няколко много важни аспекта, които са обосновка за положителното ми становище. Доц. Мариета Георгиева е един от първите фармаколози и токсиколози, който последователно изследва и развива експериментално-теоритичните и приложните страни на пробиотиците в профилактиката, терапията и токсикологията; Тя е една от първите, които установяват в университетското обучение в Медицински Университет Варна морската медицина/терапия, с което понастоящем МУ-Варна е важно национално звено за обучение на кадри в тази област. Не на последно място доц. М. Георгиева

активно участва в изграждането и утвърждаването на обучението по фармакология, токсикология, фармакотерапия във Фармацевтичен факултет на МУ Варна.

Познавам лично кандидатката, на която съм била рецензент на дисертационния труд за ОНС «доктор» и за избора и за «доцент» като много инициативна, трудолюбива и интелигентно адаптивна към изискванията, налагани от развитието на прогреса и живота. Тя умело използва натрупания си практически опит в Университетското обучение, където разработените от нея програми ефективно обединяват съвременните теоритични постижения на науката с нуждите от практическа подготовка на бъдещи медицински специалисти.

II. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Доц. д-р Мариета Георгиева е родена през 1959 г в гр. Варна. През 1978 г завършва Четвърта езикова гимназия „Фредерик Жолио Кюри“ с изучаване на френски език. През 1984 г завършва хуманна медицина в МУ – Варна.

Още тук трябва да се отбележи, че доц. М. Георгиева преминава през всички нива (етапи) на здравеопазването, което е дало отражение и на широтата, с която понастоящем разглежда проблемите във фармакотерапия и токсикология, намира мястото на фармацевта в оценката на нежеланите и терапевтични ефекти на лекарствени продукти от търговската мрежа.

От 1984 до 1987 г. тя е лекар в Районна болница – Поморие; ординатор в Работническа болница в Провадия; 1987 - 1988 г. е ординатор в Ученическа поликлиника във Варна; 1988 -1990 г. е ординатор в Санаторно курортен комплекс – Варна.

От 1990 до 1994 г. работи във Военно-морска болница – Варна като ординатор, асистент и старши асистент по токсикология, а от 1992 до 1994 г. е зам.-началник по научната и учебната работа. Този период както се вижда от развитието и впоследствие е начало на развитието и в областта на морската медицина/фармакотерапия.

От 1995 до 1999 г. тя е асистент, от 1999 до 2002 г – старши асистент и от 2002 до 2010 г. – главен асистент по фармакология в МУ – Варна.

Доц. Георгиева активно участва в курсове и специализации у нас и в чужбина, като: специализация по вътрешни болести (1992), квалификация по токсикология във ВМА – Чехия (1992), квалификация по спешна медицина и клинична фармакология в болницата „Амброаз Паре“, Монс – Белгия по програма „Темпус“ (1993), специализация по детска токсикология в УМАЛСМ „Н. П. Пирогов“ – София (1993), специализация по болнично управление в Софийски университет (1993), квалификация в Центъра за клинични изследвания при Университетската болница „Пиер и Мария Кюри“ в Париж по програма „Темпус“ (1996) и квалификация по токсикология в Източен университет – Лондон по програма „Темпус“ (1997), както и в специализационен курс „Трудова медицина“ в МУ – Варна (2004). След специализациите в чужбина д-р Мариета Георгиева актуализира нововъведената учебна дисциплина „Клинична фармакология“, а също така внедрява няколко нови за страната ни експериментални модела върху животни, свързани с проучване за тератогенна активност, предизвикване на хиперлипидемия, изследване за радиационно въздействие и др

Доц. М. Георгиева има придобити **три** специалности: по клинична токсикология (1993), по фармакология (1999) и по клинична фармакология (2001), което е документирано с нотариално заверени дипломи.

През 2009 г. защитава дисертационен труд на тема „Токсикологично и клинично-фармакологично проучване на български нисколактозен млечнокисел пробиотик „*Biostim LBS*“ и придобива ОНС „Доктор“

От 2010 г. доц. Мариета Георгиева е доцент, а от 2011 г. е Ръководител на учебно-научен сектор по фармакология и токсикология към Катедра „Предклинични и клинични науки“ при Факултет „Фармация“ към МУ, Варна. Както вече отбелязах, доц. Георгиева е един от основателите и хората активно изграждали фармацевтичен факултет при МУ, Варна. През 2013 г. доц. Мариета Георгиева е избрана за зам.председател на Общото събрание на Факултета по фармация. От 2013 г. е член на Комисията по качество, а през 2015 г. е избрана за председател на Комисията по качество на Факултета по фармация.

От 2015 г. до м. февруари 2018 г. доц. д-р Мариета Георгиева е Ръководител на Катедра „Фармакология, Токсикология и Фармакотерапия“ на ФФ, МУ-Варна.

Както се вижда от краткия преглед на 34 години трудов стаж, от които 23 години- преподавател по фармакология, доц. Георгиева е изграден, авторитетен и креативен преподавател, изследовател и съзидател на фармацевтичен факултет в МУ-Варна. Тя владее писмено и говоримо френски, английски и руски език; притежава значителни умения по компютърна мултимедия. Отличава се с комуникативни, организационни и технически умения..

През 2018 г. разработва **хабилитационен монографичен труд** „Пробиотиците – лекарство и храна“, Изд. къща „СТЕНО“, Варна.

III. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

A) Научно-метрични данни

Доц. М. Георгиева е представила за рецензиране 62 статии и монографии, отразяващи собствени проучвания, като 29 от тях са отпечатани след избора за доцент: 5 в чуждестранни списания, 24 в национални и 1 хабилитационен монографичен труд. В 2 статии доц. Георгиева е самостоятелен автор, в 8 –първи автор, в 16-втори и в 3 статии е на трета позиция.

Доц. Д-р Мариета Георгиева има общ ИФ 16.042 (4,198 преди първата хабилитация и 11,844 след избора за доцент).

Според справката, изготвена от Библиотеката на МУ – Варна (30.05.2018 г.) по Web of Knowledge, Scopus и Google Scholar Citations са открити 4 положителни цитирания в западни източници и 23 в български.

Доц. М. Георгиева е съавтор в 4 книги, от които 2 след избора за доцент.

В контекста на общата оценка, направена в началото на рецензията за един изграден преподавател, организатор и учен, бих желала да отбележа, че доц. Мариета Георгиева участва с 95 отделни глави в учебници и ръководства за обучение по фармакология, токсикология, от които 77 глави след избора за доцент.

Доц. Д-р Мариета Георгиева е Ръководител/изпълнител на 5 научно-изследователски проекта: 1) 2003-2004, МОН, „Приложение на популационното фармакокинетично моделиране при предклинично проучване на лекарство“
2) 2011–2012 МУ – Варна „разработване на *on line* издание на „Национален лекарствен справочник Lekarta“; 3) 2013–2015 по Оперативна програма „Развитие

на човешките ресурси“ на MOMH № ДО1-4034 „Актуализиране и апробиране на учебните планове и програми на факултет „Фармация“ при МУ – Варна в съответствие с потребностите на фармацевтичния бизнес и изискванията на пазара на труда“ (главен експерт); 4) 2014 г- Фонд „Наука“ при МУ – Варна Проект № 14014/. „Превантивни ефекти на природни монотерапии върху паметови нарушения на експериментални гризачи“. (ръководител); 5) 2017 г Фонд „Наука“ при МУ – Варна „Изследване на хепатопротективния и антиоксидантен ефект на българска пробиотична храна, съдържаща *Lactobacillus bulgaricus* DWT1 от воден произход при интоксикации с ксенобиотици“. (ръководител, 2017 г.)

Доц. М. Георгиева е представила и 72 резюмета, отразяващи нейни участия на научни форуми (съответно 9 в чужбина и 63 у нас). Тридесет и три от всички участия (респ. резюмета) са след избора и за доцент. Участията ѝ в научни форуми в чужбина са в Amsterdam (2015), Belgrad (2018), Budapest (2016), Florence (1992), London (2017), Munich (1993), Philadelphia (1993), Thessaloniki (2015), Vienna (1992, 2015).

Тези цифрови данни показват, че доц. Георгиева покрива критериите на МУ-Варна за заемане на академична длъжност „Професор“.

Б) Основни тематични направления и научни приноси

Анализа на представените публикации в наши и международни списания показва, че през годините доц. д-р М. Георгиева е натрупала рационален професионален опит в планирането на научните изследвания, в тяхното провеждане, анализ и обобщение, който умело предава на докторанти, специализанти и дипломанти. Тя представя подробно и коректно своите **приноси**, повечето от които имат оригинален фундаментален и научно-приложен характер.

Водещи тематични направления в научно-изследователската дейност на доц. М. Георгиева са:

Пробиотици (публ. № -1; II-1; II-2; II-3; II-5, II-8; II-12; II-15; III-2; III-5; IV-12; IV-23; IV-24; V-2; VI-59; VII-1; VII-8; *вкл. монографичен хабилитационен труд*, формат В5, идентифициран с международен стандартен номер – ISBN, даден от МУ – Варна);

фармакотерапия на морската медицина (публ. № II-6; II-23; IV-15; IV-16; VI-71; VI-72; VI-73; VI-74; VI-75; VI-76)

клинична фармакология и терапия (публ. № IV -1; IV-2; IV-7; IV-17; IV-18; IV-19; VII-5; VII-6; VII-10; VII-13);

клинична фармакология и токсикология (публ. № II-16; II-17; II-22; II-24; III-1; III-3; III-4; IV-6; IV-9; IV-11; IV-22, IV-25; IV-26; VII-9; VII-14); **болест на Алцхаймер** (публ. № II-13; II-14; IV-13; IV-14; IV-21; IV-27; V-1; V-3; V-4; V-5; V-6; VII-2; VII-4; VII-11; VII-12); изследвания за тератогенност (публ. № II-7; II-9) и др.

Публикациите по изброените основни направления са отпечатани в авторитетни международни и наши списания и привеждат научни доказателства за значимостта на пробиотиците за профилактика и лечение, спецификите на морската терапия и токсикология, значението на клиничната фармакология и токсикология за оптимизиране на терапията и лечение на интоксикациите.

IV) УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

През последните 6 години сумарната учебна натовареност с включените часове от семестриални и държавни изпити и работа с докторанти надхвърля нормативната от 180 уч. Часа. Справката за лекционната натовареност е: 2012/2103 г. – 273 уч. ч.; 2013/2014 г. – 198 уч. ч.; 2014/2015 г. – 220 уч. ч.; 2015/2016 г. 52 уч. ч.; 2016/2017 г. – 67 уч. ч. и 2017/2018 г. – 130 уч. ч. От 26.01. до 08.11. кандидатката е била в болнични (справка на МУ – Варна, писмо изх. № 112-205/08.06.2018 г.).

Доц. д-р М. Георгиева участва в провеждането на 9 мултимедийно онагледени лекционни курса в МУ – Варна, от които 5 води самостоятелно. Пълен лекционен курс по *фармакология* за студенти по фармация ; по *токсикология* за студенти по фармация; по *фармакотерапия* за студенти по фармация; Пълен лекционен курс по *фармакология*, за помощник фармацевти, медицински лаборанти и рентгенови лаборанти; Пълен лекционен курс по *токсикология* за помощник-фармацевти; Участва в лекционен курс по *фармакология* за студенти по медицина; Участва в лекционен курс по *фармакология* за студенти по дентална медицина; Лекции по свободно избираемите дисциплини (СИД) „*Наркомани*” и „*Дермато-фармакология и козметология*” за студенти по фармация

Мариета Георгиева участва с 95 отделни глави в учебници и ръководства за обучение по фармакология, токсикология, от които 77 глави след избора за доцент.

Доц.. М. Георгиева е **ръководител** на **трима** докторанта на самостоятелна подготовка за придобиване на ОНС „Доктор“: маг.-фарм. Надежда Руменова Хвърчанова, апробирала успешно дисертационен труд на 28.05.2018 г. на тема „*Фармакотерапевтично и токсикологично проучване на бета-блокери при хоспитализирани пациенти с хронична сърдечна недостатъчност*“; д-р Габриела Красиминова Кехайова (зачислена през 2016 г.), разработваща дисертационен труд на тема „*Изследване на хепатопротективния ефект на пробиотична храна, съдържаща Lactobacillus bulgaricus DWT1 от воден произход при интоксикации с ксенобиотици*“ и д-р Димитър Тодоров Кехайов, зачислен на 28.11.2014 г по тема „*Лекарствени продукти в период на лактация*“, но прекъснал доктурантурата си на 31.03.2016 г. поради преминаване на работа в чужбина (Удост. № 109-346/01.06.2018 г.). Ръководител е на един дипломант (маг.-фарм. Станила Стоева

Проведените анкети дават много добри отзиви за учебно-преподавателската дейност на доц. М. Георгиева..

V) ЕКСПЕРТНА И ОБЩЕСТВЕНО-ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТИ

Доц. М. Георгиева е Експерт към Националния център по обществено здраве и анализи за участие в работни комисии по оценка на здравните технологии – София; От 2009 г. е член на Научния съвет и на Програмния съвет на Факултет „Фармация“ при МУ – Варна; От 2013 г. е член на Държавната изпитна комисия за присъждане на специал-ностите „Токсикология“, „Фармакология“, „Клинична фармакология и терапия“ и „Клинична фармация“; член на научни журита на конкурси за избор на „Доцент“ (два пъти през 2015 г.) и конкурс за придобиване на ОНС „Доктор“ (2015 г.); от 2014 г. е член на редакционната колегия на сп. *Scripta Scientifica Pharmaceutica* (издание на МУ – Варна)

Доц. д-р Мариета Георгиева е член на БЛС, Българско научно дружество по фармакология и клинична фармакология, Българска асоциация по затлъстяване и обменни заболявания, Българско национално дружество по история на медицината, Варненско дружество по история на медицината и Съюз на учените в България

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Подробният анализ на целокупната дейност на доц. д-р Мариета Георгиева, която за 34 години непрекъснато усъвършенства своята дейност като лекар, клиничен токсиколог и фармаколог, изследовател и преподавател недвусмислено показва, че тя отговаря на всички критерии за присъждане на академичната длъжност Професор.

Доц. Мариета Георгиева има три специалности в областта на обявения конкурс, доктор е по медицина, ръководител на 3ма докторанти и 1 специализант.

Наукометричните данни от научно-изследователски проекти, публикации и участия в научни форуми надминават изискванията на Правилника на МУ-Варна.

Доц. М. Георгиева е изграден и търсен преподавател в областта на токсикология, фармакология, морска медицина/терапия с учебници и ръководства, за качествено обучение на студентите.

Още веднаж искам да подчертая, че доц. М. Георгиева има изключителен принос за изграждане и организация на преподаването и изследователската дейност във Факултета по „Фармация“ при МУ-Варна.

Доц. Георгиева е един от пионерите в областта на морската медицина, която дисциплина издига авторитета на МУ-Варна, поради изключителната и важност за обществото.

Доц. Георгиева посвещава много изследвания на пробиотиците, където има съществени приноси с фундаментален и приложен характер. Тя настойчиво извървява пътя от трудното начало на приемането и утвърждаването им, до широкото им използване днес.

Доц. Мариета Георгиева надхвърля значително изискваните качествени и количествени наукометрични и учебно-преподавателски критерии на ЗРАСРБ и ПРАС в МУ – Варна, което ми позволява убедено да предложа на членовете на почитаемото научно жури да гласуват положително за заемане на академичната длъжност **«ПРОФЕСОР»** от **доц. д-р Мариета Петрова Георгиева** в област на висше образование „7. Здравеопазване и спорт“ по професионално направление „7.1. Медицина“ и научна специалност „**Фармакология**“ за нуждите на Катедра „Фармакология, токсикология и фармакотерапия“ на Факултет „Фармация“ при МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна.

Рецензент:

(Чл. кор. проф. д-р Мила Власковска, ом. дмн)

София, 12.08.2018 г.